

Revisionsplan Nacka Kommun 2025

Fastställd 2025-03-26

Innehållsförteckning

Revisionsplan 2025 för Nacka kommun	3
1 Uppdrag och mål.....	3
1.1 Revisorernas uppdrag	3
1.2 Samordnad revision.....	4
1.3 Revisionens mål	4
1.4 Aktiviteter.....	4
2 Risk och väsentlighet	4
2.1 Revisionsinsatser och revisionsprojekt	5
2.1.1 Årlig granskning	5
2.1.2 Löpande granskning av grundläggande dokument	5
2.2 Övergripande granskning av nämnder	6
2.3 Lekmannarevision i bolagen	7
2.4 Fördjupande granskningsprojekt och förstudier	8
2.4.1 Granskning av internkontrollen inom investeringsprojekt.....	8
2.4.2 Granskning av uppföljning av internkontroll	8
2.4.3 Granskning av kompetensförsörjning och arbetsmiljö.....	9
Kommunstyrelsen och äldrenämnden	9
2.4.4 Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning	10
2.4.5 Uppföljning av tidigare granskningar	10
2.5 Redovisningsrevision.....	11
2.6 Ansvarsprovningen	12
3 Revisorernas särskilda granskning.....	12
3.1 Särskild granskning av styrelser och nämnder.....	12
4 Kompetensutveckling och nätverk	13
5 Kommunikation.....	13
6 Kansliservice.....	14

Revisionsplan 2025 för Nacka kommun

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, god revisionsred i kommunal verksamhet (definierad av SKR och Skyrev) och revisionsreglemente. Skriften "God revisionsred i kommunal sektor" kom hösten 2022. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsinsatser och projekt för år 2025 och baseras på revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan bli aktuell utifrån händelser i kommunen samt förändringar i omvärlden.

Revisionen består av åtta förtroendevalda revisorer och till stöd biträder sakkunniga biträden i form av yrkesrevisorer på Ernst & Young AB (EY).

1 Uppdrag och mål

1.1 Revisorernas uppdrag

Revisorerna prövar om

- ◆ Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ◆ Räkenskaperna är rättvisande
- ◆ Den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig

För att ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Med all verksamhet avses styrelser och nämnders ansvarsområden i enlighet med reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv och lagar såväl i egen regi som av externa utförare. Det avser också styrelser och nämnders aktiviteter och verksamheter på ett övergripande plan samt ur ett kommunkoncernperspektiv.

Granskningen av styrelser och nämnders styrning och interna kontroll är central, särskilt i situationer där organisation och utförandeformer varierar och förändras över tid

Delårsrapport och årsredovisning, inklusive den sammanställda redovisningen, granskas årligen. Revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen. Revisorerna ska skriftligen uttala sig om detta dels i uttalande över delårsrapporten dels i revisionsberättelsen.

Revisionen granskar också kommunens verksamhet i bolag ur ett övergripande ägar- och styrperspektiv. Kommunstyrelsens uppsikt är av central betydelse i ägarstyrningen och förvaltningskontrollen och därmed även för revisorernas granskning.

Nacka kommun använder kundvalssystem för att tillhandahålla tjänster och service till kommunens invånare. Revisionens insatser beaktar till denna aspekt, inte enbart för att granska i vilken utsträckning kontrollsystemen gentemot anordnarna fungerar för att säkerställa att lagar och avtal efterföljs, utan även för att följa hur valfrihetssystemen utvecklas så att tjänster och verksamhet till invånarna blir bästa möjliga inom satta ramar.

Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen och fortlöpande under året i revisionskrivelser.

1.2 Samordnad revision

Samordnad revision mellan kommunen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Vid sidan av den revision som enligt Aktiebolagslagen görs av yrkesrevisorer i bolagen ska också de förtroendevalda revisorerna granska verksamheten. I den rollen är vi lekmannarevisorer enligt aktiebolagslagens regelverk. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar- och styrperspektiv där ägardirektiven utgör väsentlig grund för granskningen.

Lekmannarevisorernas uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från årsstämman följts. Granskningen ska ske enligt god sed och resultera i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för årsstämman via respektive bolagsstyrelse. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen för Nacka kommun.

1.3 Revisionens mål

Revisionens övergripande mål är att verka för att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning samt av stödjande och förebyggande revisionsprocess.

Målen i granskningen är att

- ◆ Genomföra revisionsinsatser med hög kvalitet som bidrar till förbättringar och ökad säkerhet och effektivitet i Nacka kommuns verksamhet.
- ◆ Använda tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- ◆ Leva upp till god revisionsmedvetenhet i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

1.4 Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå målen:

- ◆ Kontinuerlig kommunikation med och avrapportering till kommunfullmäktiges presidium. Vid minst två tillfällen per år informeras hela kommunfullmäktige om revisionens arbete.
- ◆ Möten med styrelse/nämnder och tjänstemän som ett led i en öppen dialog och med syfte att revisionen ska verka stödjande och förebyggande.
- ◆ Löpande följa kommunens utveckling genom att ta del av lägesrapporter och kontrollerade prognoser för verksamhet och ekonomi.
- ◆ Genomföra fördjupande granskningar baserade på relevanta väsentlighets- och riskanalyser som grund för ansvarsprövningen, men som också är till nytta i nämndernas kontinuerliga förbättringsarbete.

2 Risk och väsentlighet

Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är en risk- och väsentlighetsbedömning som revisorerna genomfört. Den tar utgångspunkt i förändringar i omvärlden och den aktuella situationen i Nacka kommun samt fullmäktiges mål och uppdrag. Läktagelser från tidigare års revisionsgranskningar och revisionens möten med styrelse/nämnder beaktas.

Risk- och väsentlighetsanalysen görs i samverkan mellan de förtroendevalda revisorerna och EY. De förtroendevalda revisorerna beslutar om vilka fördjupade granskningar som ska göras samt inriktning och omfattning av dessa. I bedömningen har revisorerna beaktat riskernas väsentlighet och revisionsrisken d v s risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden med betydelse för ansvarsprövningen.

För att minska revisionsrisken inriktas insatserna på att granska verksamhetens styrning och ledning. I detta innefattas bland annat styrelsens/nämndens förmåga att hantera risker och förändrade/ökade åtaganden/behov i verksamheten samt styrning med syfte att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning.

Revisionen granskar även på vilket sätt styrelse och nämnder tar ansvar för den politiska styrningen i förhållande till den verkställande förvaltningen. Granskningen avser hur styrelser och nämnder säkerställer att beslut som fattas bygger på kvalitetssäkrade beslutsunderlag.

Kommunens omfattande investeringsplaner kräver väl utvecklade strategier, kontinuerligt uppdaterade riskanalyser och underbyggda beslutsunderlag. Bland annat gäller detta för planarbete, kompetensförsörjning, avtal och finansiering. Höga krav ställs på kommunstyrelsen och ansvariga nämnder bland annat på god projekthantering, inbördes information och dialog liksom information och dialog med olika aktörer i territoriet och invånarna.

2.1 Revisionsinsatser och revisionsprojekt

Revisionen ska årligen granska all verksamhet. Den årliga granskningen sker genom övergripande och grundläggande granskning samt fördjupade granskningar.

2.1.1 Årlig granskning

Den årliga granskningen bygger på kombination av metoder och tillvägagångssätt för att bedöma om nämnder och styrelser har tillfredsställande styrning och intern kontroll. Den genomförs genom att fortlöpande ta del av relevanta skriftliga dokument t.ex. mål- och styrdokument, protokoll och övriga handlingar samt genom möten med nämnder/verksamhet i samband med revisionsplanerade besök eller verksamhetsbesök (*övergripande granskning*).

Vidare granskas nämndernas interna kontroll, delårsbokslut och årsredovisning (*grundläggande granskning*). Därutöver genomförs *fördjupade granskningar* utifrån risk- och väsentlighetsbedömningen samt erfarenheterna från den övergripande och grundläggande granskningen.

2.1.2 Löpande granskning av grundläggande dokument

Utgångspunkten för granskningen är mål och uppdrag fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ger svar på hur styrelsen/nämnder mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag. Kommunens bolag förutsätts utifrån bolagsordningar och ägardirektiv genomföra beslutad verksamhet.

Den årliga granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under revisionsåret med hjälp av

1. *Årlig risk- och väsentlighetsanalys*
 - mål- och budgetdokument

- ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter och bokslut
 - riktlinjer
 - beslutsunderlag och protokoll
 - beskrivning av internkontrollsystem
 - beskrivning av redovisningssystem
 - delegationsordning
2. *Kommunikation med den verksamhet som granskas i samband med:*
 - genomförda granskningsinsatser
 - särskilda överläggningar i samband med revisionens sammanträden
 3. *Möten med nämnder/verksamhet genom:*
 - Frågor och dialog med inbjudna företrädare från de nämnder/verksamheter som prioriteras under året.
 4. *Granskning av delårsrapport, intern kontroll kopplat till räkenskaperna samt årsredovisning*
 - Genomförs med utgångspunkt i en väsentlighets- och riskanalys.
 5. *Bedömning om ansvarig nämnd/styrelse skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och uppföljning samt om relevanta interkontrollsystem finns och fungerar tillfredsställande.*

2.2 Övergripande granskning av nämnder

Kommunallagens krav på årlig granskning av all verksamhet genomförs genom en dialog med företrädare för styrelse/nämnd och verksamheten. De revisionsfrågor som revisionen för dialog kring förbereds och översänds till berörd styrelse/nämnd (motsvarande) innan möten genomförs.

Under 2025 planeras möten med bl.a.

- Fritidsnämnden
- Natur- och tekniknämnden
- Äldrenämnden
- Socialnämnden
- Nämnden för arbete och försörjning
- Överförmyndarnämnden
- Val- och demokratinämnden

Möten genomförs i allmänhet med nämndens presidium. Vid dessa möten ställs ett antal generella och specifika frågor till nämnderna men det förekommer även att revisionen bjuder in hel nämnd till hearing. Även tjänstepersoner i ledande befattning kan bjudas in till revisorernas möten för att informera om förhållanden av intresse för revisionen. För 2025 planeras inbjudan av bland andra stadsdirektören, stabschefen/säkerhetsdirektör, social- och äldredirektör, ekonomi- och finansdirektör, stadsbyggnadsdirektör, fastighetschef och företrädare för den lokala polismyndigheten.

Exempel på generella frågor

1. Bedömning av verksamhetens måluppfyllelse och ekonomiska resultat.

2. Hur säkerställer styrelse/nämnd att verksamheternas mätning, bedömning och återrapportering av måluppfyllelse grundar sig på relevanta mått och tillförlitliga mätningar?
3. Hur arbetar nämnd/styrelse med intern styrning och kontroll (inkl. riskbedömningar, åtgärdsplaner och uppföljning)? I frågan ingår även uppföljning av risk för oegentligheter såsom mutor, bestickning och bedrägeri.
4. Upphandling/inköp
5. Hur följs avtalstroheten upp kopplat till leverantörsavtal?
6. Hur säkerställer nämnden att förvaltningslagen tillämpas inom nämndens ansvarsområden?
7. Hur följs olika typer av utförare/entreprenörer upp och vilka krav på åtgärder och kvalitet ställs?
8. Vilken är nämndens syn på verksamhetens kompetensförsörjning, kompetensbehov och säkerställande av kompetens?
9. Hur är den interna kontrollen gällande informationssäkerhet utformad i nämnden för att säkerställa efterlevnad av dataskyddförordningen (GDPR)?
10. Krisberedskap
 - a) Har nämnden identifierat risk- och sårbarheter inom sina verksamhetsområden?
 - b) Har nämnden mot bakgrund av identifierade risker (om så skett) antagit handlingsplan för att reducera dessa risker och därmed minska sårbarheten?
 - c) Har nämnden planerat för samt genomfört övningar för att utbilda sin organisation inför en extraordinär händelse?
 - d) Social oro är en av flera tänkbara risker, har nämnden ett förebyggande arbete i bred samverkan med flera aktörer för att tidigt upptäcka och motverka social oro?
 - e) Förekommer hot och våld mot personal inom nämndens verksamhet eller mot förtroendevalda i nämnden? Hur kartlägger nämnden detta, förebygger det och åtgärdar det, om det förekommer?
11. Vad gör nämnderna, kommunstyrelsen och bolagens styrelser för att förebygga och åtgärda digitalt utanförskap?
12. Hur arbetar kommunen för att förebygga och åtgärda våld i nära relationer?
13. Vad gör kommunen för att upptäcka och åtgärda eventuell intern medhjälp ("möjliggörare") vid välfärdsbrott?
14. Auktorisation och avauktorisering av privata anordnare

2.3 Lekmannarevision i bolagen

Revisorerna kommer som lekmannarevisorer stärka samverkan med bolagens yrkesrevisorer. En årlig gemensam genomgång av bolagens verksamhet planeras in.

Exempel på frågor och områden viktiga att följa upp

- ◆ Följsamhet till ägardirektiv
- ◆ Intern kontroll
- ◆ Hållbarhetsarbete
- ◆ Informations- och säkerhetsarbete
- ◆ Samverkan med kommunen om Nackas expansion
- ◆ Säkerställande av tillräcklig nätkapacitet med hänsyn till utbyggnaden i Nacka liksom kapacitet för vattenförsörjningen och avfallsverksamheten.
- ◆ Finansiering av investeringar
- ◆ Storleken på NEAB:s avkastning till kommunen
- ◆ Hantering av skyddade personuppgifter
- ◆ Korruptionsförebyggande arbete
- ◆ Fördelningen av investeringskostnader mellan befintliga och nytillkommande kunder.

2.4 Fördjupande granskningsprojekt och förstudier

I det följande redovisas de granskningsinsatser som prioriterats utifrån revisorernas bedömning av risk och väsentlighet.

2.4.1 Granskning av internkontrollen inom investeringsprojekt

Bakgrund	<p>I Nacka kommun genomförs flera stora investeringar för att utveckla kommunens olika stadsdelar utifrån en växande befolkning. Inom kommunen handlar de flesta projekten om byggande på privat mark, vilket styrs av exploateringsavtal.</p> <p>Tidigare granskningar av kommunens investeringsprojekt, har visat att kommunens projektstyrning och kostnadsuppföljning inte har varit ändamålsenlig eller skett med tillräcklig intern kontroll. Granskningar har även visat brister gällande styrning, ansvarsfördelning, kompetens, organisation, samt underlag.</p>
Syfte	Granskningens syfte är att bedöma om styrning och uppföljning av internkontroll inom investeringsprojekt är ändamålsenlig och tillräcklig med fokus på implementering och uppföljning.
Granskningsobjekt	Kommunstyrelsen
Metod	Granskningen följer COSO-modellen och baseras på dokumentstudier och intervjuer med presidium och tjänstepersoner. I granskningen genomförs en fallstudie där beslutsgången beskrivs med utgångspunkt i bästa praxis för internkontroll.
Tidplan	Mars - juni 2025

2.4.2 Granskning av uppföljning av internkontroll

Bakgrund	<p>Enligt kommunallagen 6 kap § 6 ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Kommunstyrelsen har uppsiktsansvar över samtliga nämnder, bolag, kommunalförbund m m. Sveriges Kommuner och Regioner har i vägledning från 2024 tagit fram ett ramverk för internkontroll med fyra komponenter: <i>robust organisation, riskanalyser, åtgärder och kontroller samt uppföljning</i>.</p> <p>Revisionen följer löpande internkontrollen ur olika perspektiv och har i risk- och väsentlighetsanalys för 2025 identifierat nämndernas internkontroll som ett område att granska.</p>
Syfte	Syftet med granskningen är att bedöma om styrning och uppföljning av internkontroll är ändamålsenlig och tillräcklig med fokus på förebyggande insatser, implementering samt uppföljning och erfarenhetspåverkan. Syftet är att bedöma internkontrollens hela årscykel.
Granskningsobjekt	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden
Metod	Granskningen följer COSO-modellen och baseras på dokumentstudier och intervjuer med presidium och tjänstepersoner
Tidplan	Juni - december 2025

2.4.3 Granskning av kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Bakgrund	<p>Kompetensbrist påverkar kommunens möjlighet att leverera välfärdstjänster av hög kvalitet. I Mål och budget 2024 till 2026 konstaterar kommunen att <i>"åldrarna 80 och äldre ökar väsentligt snabbare än den arbetsföra befolkningen i åldrarna 20–66 år. Det kommer att innebära att kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen blir en av de absolut största utmaningarna framöver.</i></p> <p>Ett otillräckligt arbetsmiljöarbete leder till sämre kompetensförsörjningsförmåga då det inom begreppet "kompetensförsörjning" ligger att behålla och utveckla kompetens hos de redan anställda samt att attrahera andra att vilja ta anställning.</p> <p>Revisorerna har mot bakgrund av risk- och väsentlighetsanalys för 2025 identifierat kompetensförsörjning och arbetsmiljö som ett aktuellt område att granska.</p>
Syfte	<p>Syftet med granskningen är att bedöma om Nacka kommun attraherar den arbetskraft och kompetens som äldreomsorgen är beroende av samt kravställer attraktiva arbetsmiljöer och anställningsvillkor hos privata anordnare. I syftet ingår såväl ett strategiskt som operativt perspektiv, det vill säga, om Nacka kommun är proaktivt och förutseende men även aktiv i uppföljning, utvärdering och därmed utvecklande såväl inom egen regi som av ställda krav på privata anordnare.</p>
Granskningsobjekt	Kommunstyrelsen och äldreomsorgen
Metod	Granskningen baseras på dokumentgranskning och intervjuer med presidier, tjänstepersoner och fackligt förtroendevalda samt urval av företrädare för privata anordnare inom äldreomsorg.
Tidplan	Juni - november 2025

2.4.1 Granskning av krisberedskap

Bakgrund	<p>Nacka kommun har geografiskt områdesansvar för nackabor och de som vistas här vid eventuell kris. Samhällsviktig verksamhet ska så långt som möjligt fungera även vid kris exempelvis vatten- och elförsörjning, äldreomsorg, räddningstjänst och skola. Privata utförare som kommunen anlitar bör säkerställa sin drift även vid kris och beredskapsplanering bör ingå i upphandlingar och avtal exempelvis hur verksamheten arbetar med riskanalyser, kontinuitetsplanering, robusthet, personalplanering och gemensamma övningar.</p> <p>Betydelsen av ändamålsenlig krisledning och hantering ökar i betydelse och revisorerna har i risk- och väsentlighetsanalys identifierat krisberedskap som relevant att granska med inriktning krisledningsnämnd och kommunstyrelse.</p>
Syfte	<p>Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen och krisledningsnämnden på ändamålsenligt sätt förberett hantering av kriser inom ramen för kommunens geografiska ansvar.</p>
Granskningsobjekt	Kommunstyrelsen och krisledningsnämnden

Metod	Granskningen baseras på dokumentgranskning och intervjuer med krisledningsnämnd samt tjänstepersoner exempelvis stadsdirektör, säkerhetsdirektör och annan personal vid säkerhetsenheten. För att kartlägga faktiska förberedelser inför kris intervjuas produktionsdirektörerna vid Vålfärd Skola och Vålfärd Samhällsservice. Ett externt perspektiv ges via intervjuer av Storstockholms brandförsvaret och Nacka Civilförsvärsförening.
Tidplan	december - mars 2026

2.4.2 Förstudie av ekonomistyrning av investeringsprojekt

Bakgrund	Revisorerna granskade 2025 den interna kontrollen i investeringsprojekt och fann brister i riskanalyserna där det var oklart hur de samspelar och påverkade beslutsprocesserna. Riskanalyserna i internkontrollplanen var inte i överensstämmelse med riskanalyserna i individuella projektplaner. Internkontrollen skedde på aggregerad nivå och inkluderade endast risker på övergripande nivå, inte projektnivå. Det var oklart hur internkontrollen användes i ordinarie arbetsprocesser. Kommunstyrelsen tog del av flera olika former av uppföljning inom ramen för den övergripande verksamheten där uppföljning av internkontrollen ingick samt i övrig uppföljning med fokus på investeringsprojekt och investeringsportföljer.
Syfte	Syftet är att övergripande kartlägga ekonomistyrningen av investeringsprojekt
Granskningsobjekt	Natur- och trafiknämnden, miljö- och stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen.
Metod	Dokumentstudier och stickprov av tre investeringsprojekt.
Tidplan	december - mars 2026

2.4.3 Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning

Utöver de granskningar som nämns ovan planerar revisorerna att genomföra åtminstone två andra fördjupade granskningar under året. Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskningsinsatser är:

- ◆ Digital tillgänglighet och digitalt utanförskap

2.4.4 Uppföljning av tidigare granskningar

Följande granskningar som genomförts tidigare år följs upp:

- Granskning av delegerat ansvar och befogenheter (2024)
- Granskning av detaljplaneprocessen (2023)

2.5 Redovisningsrevision

Intern kontroll

Revisorernas kunskap och kontinuerliga uppdatering av hur den interna kontrollen fungerar i en organisation och nivån på densamma är en av hörnstenarna vid genomförande av revisionsuppdrag. Granskningen syftar till att bedöma om organisationen är ändamålsenlig och fungerar tillfredsställande

Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning, tillfredsställande säkerhet och hög effektivitet i kommunens verksamhet och hur dessa följs upp och dokumenteras.

Varje nämnd/styrelse är enligt kommunallagen skyldig att tillse att tillräcklig styrning och kontroll finns och att verksamheten systematiskt följs upp och utvärderas. Nämnderna har således ansvar för att finna former för god kontroll och säkra ändamålsenliga rutiner för både huvud- och stödprocesser inom kommunens verksamhet. För varje ansvarsområde alternativt process/rutin bör det finnas klarlagt vilka krav och uppföljning som gäller för intern kontroll samt vilka kontrollmål som finns inbyggda i rutinerna.

Inom ramen för granskningen av korrekt redovisning ingår att granska och utvärdera kommunens rutiner och interna kontroll kopplat till redovisningsprocesser. Under 2025 ska räkenskapsrevisionen genomföras enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA). Syftet är bl a att en gemensam standard kan bidra till granskning av högre kvalitet som är förutsägbar och där likartad rapportering från sakkunniga även kan ligga till grund för jämförelser inom den kommunala sektorn. Ytterligare syftar standarden till större säkerhet i slutsatser av revisionen. Det är inte uteslutet att tillämpningen av KISA gör revisionen mer tidskrävande.

Granskningen har fortsatt tyngdpunkt på exploateringsredovisning innefattande granskning av rutiner och intern kontroll inom detta område. Granskningen omfattar i övrigt främst kommunens övergripande styrning och uppföljning av intern kontroll och rutiner för hantering av löner, leverantörsfakturor, kundfakturor, materiella anläggningstillgångar, momsredovisning, bokslutsprocess, kommunalrådets omkostnadskonton, ledningsnära frågor som representation et c, attester, redovisning av sociala avgifter, källskatt et c. I granskningen ingår också test av att rutiner och den interna kontrollen fungerar. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas på att den så kallade tvåhandsprincipen tillämpas.

Granskning av delårsrapporten

Detta är en översiktlig granskning av delårsbokslutet där syftet är att bedöma om delårsbokslutet håller tillfredsställande kvalitet och är upprättat i enlighet med god redovisningssed.

Granskningen innefattar också bedömning av mål och måluppfyllelse. Syftet är också att på tidigt stadium identifiera eventuella väsentliga revisionsnoteringar inför årsbokslutet. Revisorerna ska lämna uttalande till fullmäktige som underlag för fullmäktiges behandling av delårsbokslutet.

Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning

Granskning genomförs av dels årsredovisningen med förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys, dels koncernredovisning med

verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter. Ställning tas till relevansen i boksluten. I granskningen av årsbokslutet vägs de överväganden och bedömningar in som gjorts vid den löpande granskningen och granskningen av delårsrapporten. Kommunens metoder för framtagande av årsbokslut bedöms och hur anvisningar tillämpats.

2.6 Ansvarsprövningen

Vid ansvarsprövningen ska revisorerna enligt god revisionssed beakta

- ◆ Bristande måluppfyllelse – verksamhet i revisionsperspektiv från nämnder/styrelser efter genomgång av handlingar och protokoll.
- ◆ Bristande måluppfyllelse – ekonomi
- ◆ Ohörsamhet/obstruktion
- ◆ Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
- ◆ Bristande styrning och intern kontroll av verksamhet
- ◆ Bristande styrning och intern kontroll av ekonomi
- ◆ Otillräcklig beredning av ärenden
- ◆ Obehörigt beslutsfattande
- ◆ Ej rättvisande redovisning

3 Revisorernas särskilda granskning

3.1 Särskild granskning av styrelser och nämnder

För att leva upp till kraven på granskning av all verksamhet utför de förtroendevalda revisorerna - utöver den granskning som utförs av sakkunniga granskare - fortlöpande riktad granskning av det som sker i kommunstyrelsen, dess utskott samt nämnderna. Detsamma gäller de kommunala bolagen i revisorernas roll som lekmannarevisorer i bolagen.

Revisorerna har fördelat ansvaret för särskild bevakning enligt följande.

Styrelse/nämnd	Ansvarig
Kommunstyrelsen	Alla
Kommunstyrelsens arbetsutskott	Yvonne Wessman & Lars Berglund
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott	Stefan Herczfeld & Monia Sturén
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott	Lars Stenholm
Kommunstyrelsens trygghetsutskott	Dan Johansson
Kommunstyrelsens miljöutskott	Lars Palmberg
Beredningen för beredskapsfrågor	Lars Berglund
Fritidsnämnden	Marie-Louise Barrenäs
Kulturnämnden	Dan Johansson
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Lars Stenholm
Natur- och trafiknämnden	Lars Berglund
Nämnden för arbete och försörjning	Stefan Herczfeld
Socialnämnden	Lars Palmberg

Utbildningsnämnden	Monia Sturén
Val- och demokratinämnden	Marie-Louise Barrenäs
Äldrenämnden	Yvonne Wessman
Överförmyndarnämnden	Dan Johansson
De kommunala bolagen	Alla

I den löpande bevakningen ingår att

- ◆ Följa och informera sig om kommunens verksamheter, i synnerhet verksamheten inom bevakningsområdet samt övergripande rapportera om väsentliga iakttagelser i revisionsperspektiv från nämnder/ protokollsläsning m m.
- ◆ Ge uppslag till fördjupade granskningar,
- ◆ Ge signaler om vad som kan lyftas fram som angelägna revisionskommentarer i delårsrapport och bokslutsgranskning,
- ◆ Ge uppslag till nämnd- och verksamhetsträffar.

Övriga ansvarsroller:

- ◆ Sammanställande och vice sammanställande ansvarar för att bevaka inkommen post i revisorernas postfack.
- ◆ Sammanställande och vice sammanställande utarbetar förslag till revisorernas budget och svarar för uppföljning och rapportering av budgetutfallet.

4 Kompetensutveckling och nätverk

Med den snabba utvecklingstakt som råder i kommunal verksamhet och inom revisionen behöver vi förtroendevalda revisorer löpande utveckla vår kompetens. Detta sker genom deltagande i nätverk, regionalt och nationellt, i seminarier och konferenser samt genom riktade utbildningsinsatser och studiebesök. Revisionen får löpande inbjudningar till diverse seminarier och konferenser. Prioritering av dessa sker vid revisionens möten.

Nätverket mellan regionen och länets kommuner är ett exempel på nätverk som revisorerna medverkar i. Till exempel genomförde Region Stockholms revisorer i samverkan med kommunrevisorer i länet under 2020–2021 ett gemensamt granskningsprojekt om samspelet mellan slutna medicinsk vård och kommunerna vid utskrivning.

Det sakkunniga biträdet orienterar revisorerna löpande om nyheter och förändringar som, utifrån ett revisionsperspektiv, kan vara aktuella för Nacka kommun.

5 Kommunikation

Granskningen sker så långt som möjligt i samarbete med dem granskningen berör innan den formella kommunikationen och rapporteringen sker till ansvarig styrelse eller nämnd. Berörd nämnd/förvaltning ges tillfälle till faktagranskning innan rapport slutligt fastställs. För att få information om verksamheten tas initiativ till gemensamma möten mellan revisorerna och kommunstyrelsen/presidiet, nämnd/förvaltning samt fackliga företrädare.

Revisionsrapporterna hålls korta med fokus på väsentliga iakttagelser och förslag till förbättringsområden. Viss rapportering sker genom powerpointbilder. Ett Info-blad med en sammanfattning på en sida tas fram för varje rapport.

Revisionens iakttagelser kommuniceras via revisionsberättelse och verksamhetsberättelse till kommunfullmäktige samt revisionsskrivelser jämte revisionsrapporter till berörda nämnder/styrelser. Revisionsskrivelserna är revisorernas formella sätt att delge nämnder och styrelser vilka bedömningar revisorerna gör utifrån utförda granskningar eller andra aktiviteter.

I skrivelserna tas vanligtvis upp både förbättringsförslag och markeringar av brister som bör åtgärdas. Nämnder/styrelser förutsätts återkomma till revisorerna med svar på det som tas upp i revisionsskrivelserna och underliggande granskning. Revisionen förmedlar även iakttagelser muntligt, t ex vid möten med presidier.

Kommunikation med kommunfullmäktige sker via dess presidium ett par gånger per år där bland annat revisionens inriktning och revisionsprojekt stäms av samt revisionsberättelsen överlämnas. Revisionsskrivelser och i förekommande fall revisionsrapporter översänds löpande till kommunfullmäktige. Revisorerna har stående punkt på kommunfullmäktiges föredragningslista för anmälan av revisionsskrivelser och rapporter m m. För att stärka banden med fullmäktige närvarar två revisorer i rullande schema på fullmäktiges möten utom i november. Syftet är främst att vara tillgängliga för samtal med ledamöter och ersättare i KF. Vi revisorer avser även att i ökad utsträckning anmäla gjorda granskningar vid fullmäktigesammanträdena. Revisionens förslag till budget överlämnas till fullmäktiges presidium för vidare beredning.

6 Kansliservice

I den administrativa servicen som tillhandahålls av sakkunnigt biträde ingår medverkan i sammanträden, för- och efterarbete, arkivering med gallringsplan och övriga administrativa göromål samt möten med fullmäktiges presidium och styrelse/nämnder samt viss rådgivning.